

„ÎN FUGA ANILOR”... SPRE LIBERTATEA PRIN CUNOAȘTERE

Ionel MIRON¹

mironi@uaic.co

ABSTRACT: The article reviews an autobiography authored by Alexandru Ș. Bologa, Romanian biologist, former Director of the „Grigore Antipa” National Institute for Marine Research and Development in Constanța. The book invites readers to a journey to the past and back again, and familiarizes them with events and achievements of Romanian and foreign biologists cooperating as part of the Mediterranean Science Commission, the International Oceanic Institute etc.

KEYWORDS: Alexandru Ș. Bologa, the „Grigore Antipa” National Institute for Marine Research and Development in Constanța, the Mediterranean Science Commission, the International Oceanic Institute

Aspirând și cucerindu-și pe merit o notorietate de vârf între biologii români contemporani, atestată și prin demnitatea de Membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România, Profesorul asociat dr. și cercetătorul Alexandru Ș. Bologa s-a oprit o clipă din „*fuga anilor...*” pentru a destăinui, sieși și nouă, prin scris, setea nebună de libertate prin cunoaștere. A concretizat astfel, cum nu se poate mai fericit și mai temeinic, postulatul lui Emil Racoviță: „*A ști sau a nu ști, aceasta este întrebarea*”. În concepția lui Emil Racoviță „*a ști înseamnă pentru omenire: organizare temeinică, activitate rațională, cooperatism, solidaritate, evoluție pașnică*.”

Am bucuria să constat și să apreciez că întreaga operă științifică, devoțiunea civică și armonia vieții de familie, reușite și dezvăluite nouă de Alexandru Bologa în acest periplu autobiografic, au la bază atributele de mai sus, care l-au călăuzit pe calea autocunoașterii prin conștientizare.

Pentru a argumenta cu mai multă probitate științifică modul în care Alexandru Bologa a reușit să-și conștientizeze aptitudinile pe parcursul

---

¹ Prof. univ. emerit, dr.; Membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România

asprului demers al cercetării științifice, am apelat la o modalitate de calibrare a câmpurilor energetice de pe scala conștiinței, fundamentată de Hawkins, 2009².

Harta scalei conștiinței (Hawkins, 2009).

Niveluri de adevăr

Perceperea lui Dumnezeu	Perceperea de sine	Nivel	Etalon	Emoție	Proces
Sine	este	iluminare	700-1000	inefabil	Conștiință pură
Atotființă	desăvârșit	pace	600	extaz	Iluminare
Unul	complet	bucurie	540	serenitate	Transfigurare
Iubitor	blând	iubire	500	reverență	Revelare
Înțelept	semnificativ	rațiune	400	înțelegere	Abstracție
Milostiv	armonios	acceptare	350	iertare	Transcendere
Inspirator	plin de speranță	bunăvoință	310	optimism	Intenție
Împuțemicitor	satisfăcător	neutralitate	250	încredere	Eliberare
Îngăduitor	facător	curaj	200	afirmare	Împuțemicie

Foto: Coperta cărții: Alexandru Ș. Bologa – *În fuga anilor...*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2017, 329 pagini, ISBN 978-606-598-579-7)

² Hawkins, D. R., 2009. *Healing and Recovery*, Veritas Publishing, USA; traducere în limba română: Hawkins, D. R., 2011. *Vindecare și Recuperare*, București, Editura Cartea Daath.

Niveluri de falsitate

Perceperea lui Dumnezeu	Perceperea de sine	Nivel	Etalon	Emoție	Proces
Indiferent	exigent	mândrie	175	ironie	Infatuare
Răzbușător	antagonic	mânie	150	ură	Agresiune
Țăgăduitor	dezamăgitor	dorință	125	dorință mistuitoare	Înrobire
Pedepșitor	înpăimântător	frică	100	anxietate	Retragere
Nepăsător	tragic	suferință	75	regret	Descurajare
Condamnat	lipsit de speranță	apatie, ură	50	disperare	Abdicare
Vindicativ	malefic	vină	30	vinovăție	Distrugere
Disprețuitor	urător	rușine	20	umilire	Eliminare

Se degajă de aici faptul că Hawkins grupează câmpurile energetice de pe scala conștiinței în două categorii: niveluri de *adevăr*, cu încărcare emoțională pozitivă, calibrate între etaloanele 200–700 (1000) și niveluri de *falsitate*, al emoțiilor negative, calibrate între 20 și 175.

Și, pentru că toate au un început, vom observa faptul că în etograma devenirii conștiinței lui Alexandru Bologa s-au impregnat atât secvențe comportamentale genetic determinate, moștenite de la strămoși și părinți de aleasă și rafinată reputație intelectuală și patriotică, cât și comportamente adiționale ontogenetic, prin efort și aptitudini proprii.

După cum știm, acest *imprinting* comportamental a fost fundamentat de clasicii etologiei moderne (biologia comportamentului), Lorenz, von Frisch și Timbergen, laureați ai Premiului Nobel pentru Fiziologie și Medicină (1974). O argumentare asemănătoare ne-o oferă și Barnet, în „Biologie și libertate” (1995): „dezvoltarea unei funcții normale depinde de varietatea experienței dobândite la începutul vieții, iar această varietate, la rândul ei, depinde de explorare.”

Iar Alexandru Bologa ni se confesează ca un explorator autentic, atât în ambianța copilăriei sale, cât și mai ales în profesiunea pe care și-a iubit-o, aceea de cercetător științific. Acestei vocații, Ramon y Cajal, părințele științelor neurobiologice, laureat și el al Premiului Nobel, îi atribuie următoarele caracteristici: curiozitatea explorării permanente a mediului, perseverența, pasiunea, spiritul de sacrificiu, dorința de afirmare și patriotismul.

Acest profil al conștiinței îl găsim și la Alexandru Bologa, cu referire la ierarhizarea atributelor din scala conștiinței, prin care autorul și-a conștientizat existența. Se remarcă *curajul* de a-și construi propriul destin,

încrederea în propriile forțe (250), *speranța, bunăvoința și optimismul* (310), *armonia și iertarea* cu adevarații și numeroșii colaboratori (350), **înțelegerea** valorii descoperirilor altora (400), *blândețea* prin *iubire* de oameni autentici (500), *bucuriile* existențiale prin înțelegerea motivației acestora (540), *pacea sufletească* (600), care tinde către *iluminare* (700–1000), în sensul definit de Dalai Lama: „*În fiecare zi, gândiți-vă de cum vă treziți: astăzi sunt norocos să fiu în viață, am o viață prețioasă de fință umană și nu o voi irosi. Îmi voi folosi toate energiile pentru a crește, pentru a-mi deschide inima către ceilalți, pentru a atinge iluminarea spre beneficiul tuturor fințelor*”.

Dincolo de teorie, colaborarea noastră s-a înfripat în jurul dorinței de a înțelege mecanismele care guvernează circuitul materiei și energiei în rețelele trofice din ecosistemele marine, în cazul lui Alexandru, și din cele lacustre, în cazul meu. Ne cunoaștem de aproape cinci decenii, de când a debutat ca tânăr cercetător la Stațiunea de cercetări marine „Prof. Ioan Borcea” de la Agigea, unde s-a atașat de pasiunea doamnei dr. Maria Celan, cel mai valoros algolog marin și cadru universitar la Constanța, București și Iași. Contribuții majore în domeniul său de cercetare au fost introducerea pentru prima dată a estimării producției primare planctonice cu metoda ¹⁴C și principala abordare originală în cadrul doctoratului asupra productivității fotosintetice a unor alge macrofite bentale marine. În această sferă se încadrează multitudinea de lucrări științifice publicate în reviste din țară și străinătate, cărțile și proiectele de cercetare coordonate sau onorate prin calitatea de membru.

În prezent, mă onorează colaborarea noastră în cadrul Secției de Biologie a Academiei Oamenilor de Știință din România, unde datorită nivelurilor ridicate ale conștiinței, precum și tuturor realizărilor sale remarcabile, îl recomand ca viitor Președinte al acestei secții.

La mulți ani fericiți, Stimate Domnule Profesor asociat dr. Alexandru Bologa!...